

СССР-ий ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Белорусска ССР-ий составта Барановическа, Белостокско, Брестск, Вилейск ба Пинск областнууды байгуулах тухай

Белорусска ССР-ий составта, доро заагдаһан шэнэ областнууды байгуулах тухай Белорусска ССР-ий Верховно Советдэй Президиумдэй зуршмалыг баталах:

1. Барановическа областин составта: Баранович город ба Барановическа, Воложинска, Липск, (шэнэ хилээр), Несвижск, Новогрудск, Слонимск, Столбцовск, Шумячск уезднууд оруулах.

2. Белостокско областин составта: Белосток ба Гродно город ба Августовск, Белостокск, Бельск, Волковск, Высоко-Мазовецк (шэнэ хилээр), Гравеск, Гродзинск, Ломжинск (шэнэ хилээр), Сокольск уезднууд оруулах.

3. Брестск областин составта: Брестск ба Брестск, Кобринск, Украинск ССР-ий составта ороһон Кобринск уездын хүн зоной ажаһуудг пунктнуудгүйгээр ба Пружанск уезднууд оруулах.

4. Вилейск областин составта: Вилейск ба Браславск, Вилейск, Диснянск, Молодеченск, Ошмянск (шэнэ хилээр), Поставск, Свенянск уезднууд оруулах.

5. Пинск областин составта: Пинск ба Дрогиченск, Косовск, Лунинск, Пинск, ба Столинск, УССР-ий составта ороһон Дрогиченск, Пинск ба Столинск уезднууд хүн зоной ажаһуудг пунктнуудгүйгээр, уезднууд оруулах.

СССР-ий Верховно Советдэй Президиумдэй
түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-ий Верховно Советдэй Президиумдэй
секретарь А. ГОРКИН.

СССР-ий ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Украинск ССР-ий составта Валынск, Дрогобычск, Львовск, Ровенск, Станиславск ба Тернопольск областнууды бии болгох тухай

Украинск ССР-ий составта, доро заагдаһан шэнэ областнууды байгуулах тухай Украинск Советск Социалистическ Республикн Верховно Советдэй Президиумдэй зуршмалыг баталах:

1. Волынск областин составта: Луцкск город ба Владимир-Волынск, Гороховск, Камен-Каширск, Ковельск, Луцкск, Любомльск, БССР-һөө УССР-тэ ороһон Кобринск ба Дрогиченск населенно пунктнууды Камен-Каширск уезды составта оруулан, уезднууд оруулах.

2. Дрогобычск областин составта: Дрогобычск ба Дрогобычск, Добромилск (шэнэ хилээр), Жидувск, Бисковск, (шэнэ хилээр), Мостисск, Перемышльск, Фудковск, Самборск, Стрийск, Туркск уезднууд оруулах.

3. Львовск областин составта: Львовск ба Босриск, Бродск, Городокск, Жолковск, Золочевск, Каменск, Лембурск (шэнэ хилээр), Львовск, Перемышльск, Рава-Русск, Радеховск, Сокальск, Яворовск уезднууд оруулах.

4. Ровенск областин составта: Ровноск ба Дубновск, Здольбуновск, Костопольск, Ровенск ба Сарненск, БССР-һөө УССР-тэ ороһон Пинск ба Столинск уезднууд хүн зоной ажаһуудг пунктнууды Сарненск уездын составта оруулан, уезднууд оруулах.

5. Станиславск областин составта оруулах: город Станислав ба уезднууд: Городненск, Долинск, Калушск, Коломыйск, Косовск, Нарворнянск, Рогатинск, Снятинск, Станиславск, Тлумаческ.

6. Тернопольск областин составта: город Тернополь ба Бережанск, Боршевск, Бучачск, Залещиск, Збаржск, Зборовск, Кременьск, Копачевск, Поневск, Сватковск, Тернопольск, Брестовлянск, Чортковск уезднууд оруулах.

СССР-ий Верховно Советдэй
Президиумдэй Түрүүлэгшэ М. Калинин.
СССР-ий Верховно Советдэй
Президиумдэй Секретарь А. Горкин.Москва, Кремль.
1939 оной декабрийн 4.ЛЕНИНГРАДСКА ВОЕННА ОКРУГОЙ ШТАБАЙ
ОПЕРАТИВНА МЭДЭЭ

Ленинградск военна округой 45-50 километр дахьин бай-сэргүүд хадаа декабрийн 4-нөй на.

Петсамо шадар бутасохигдоһон финск сэргүүдэй группис, Мурманскыс ыгуулуугээр мурдаж, манай сэргүүд Петсамоһаа урагшаа 25 километр дахьин.

Петсамо портдо, манай военна суданууд болбол бууха газраа, финнууды табьһан миннуудһаа себэрлэж байна. Манай сэргүүд Ухтинск, Ребалск, Поросозерскыс шоглуулгээр, гүрэнэй хилһаа

Петрозаводскын зүг тээшэ, манай сэргүүд Ладжско нуурай эрьдэ Салымн городы ба Салымнаа хойгуур, түмэр харын Дей-мала ставшине эзэлэ, урагшаа дахьингайа үргэлжлэжэ ябана.

Карельск перешейк дээрэ манай сэргүүд, гүрэнэй хилһаа 45-50 километр саашаа дахьин.

Нидэлгэнүүдэ уларилл мүү байһан дээрһаа, авиацион боевой абуулганууд болоогүй.

Коммунистууд ба партийнабэшэнүүдэй сталинска блогой кандидадууд
—промышленностиин, худөөажахын, культурын эрхимүүд

Г. Бедарева ба Г. Валгын зураг.

(ТАСС-ын фото-клише).

Достоинно кандидат

Фернь табияата ажал-абуугааран, актерск тейхэмтай талантааран, Найдан Гендунов хан танихгүй ба дуулаагүй гээшэб. Бурят-Монгол байскаланта хүн хүн арад-колхознигууд, колхознигууд, худалмаришад, советск интеллигентүүд болбол бүгдөөрөө танихал!

Найдан Гендунов болбол арадай дундаһаа уртан гарһан, алдарт басаган мүн. Тэрэнэй биографинь тон простой ба тогтохон юм.

1913 он—үлсхөлөн хоһон, үгтэй арад зонй, тулжжа зобож, хүжэ хосорж байһан ядууж байгаа. Эгээл энэ үедэ. Здын аймаг, Дээрэ Төрин смондо, үгтэй тарашанай бүлэдэ Найдан түрөө бон.

Бага наһань байргүй харанх байдалда үнгэрэ. Тансал Октябрьск социалистическ революци, Ленин ба Сталин ашар, элэр залуу наһамн байрай одоор бадараа гэжэ Найдан Гендунов омогоор хөөрөнэ.

1925 онһоо эхилжэ, эхин хургуулида хуража захалаа. 1929 ондо Селегын аймаг гүйсэххэ комитет болбол Найдан Гендунов Улан-Удын Театрал-

но-музыкална училищедэ командирвалан байна. Тэндэ 5 жэлэй тошо дотор Лураска, «Очино» төлөн сөлөөлүүлдэгээр дүүргэжэ гарда. Бурят-Монгол национальн театры артисткаар худалмарижэ эхилэн байна.

Театрал сцена дээрэ выступалхадаа шадабаритай, тейхэмтай талантай байна. Удмшгүй, нүхэр Гендунов актернуудайһаа дунда тон хүндэтэй ба авторитеттэй боложо захалаа.

Пьесай, геройнуудай «хэн наадалаг ба? Хэн, геройнуудай» образы тон шадамараар арад зондо харуулагда ба? — Тэрэ, Найдан Гендунов! Бурят-Монголой табияата артистка!

Найхан, национальн театрал коллективээр Найдан Гендунов Гендунов болбол Улан-Удын Городской Советдэй депутатуудта кандидатдаар дэжүүлэгдэе.

Нүхэр Гендунов хадаа Ленинск-Сталинск комсомолоор хүмүүжүүлэгдэн, эхэ сройгоһоо дүлгэ патриотуудай нэгэниинь мүн. Арадай басаган—достойно кандидат.

Ц. Дамбиев.

ПАТРИОТ

Хори. «Улан-Одс» колхозск колхознигуудай суглаагаар, Аймагдэй Советдэй депутатуудта кандидат болгон, арадай үзэн хууль, Ленин-Сталин партиин хөрөгтэ эсэстэ хүртэр преданна, ВКП(б)-ийн член, ВКП(б)-ийн аймагдэй начальни—гүрэнэй акулгүйе хамаагаага сержант нүхэр Александр Асальхивич Степанов дэжүүлэгдэн байна.

Нүхэр А. А. Степанов болбол 1905 ондо, Иркутск областин Гель-Орловск Бурят-Монгол национальн округой Табой гэжэ нутагта, үгтэй шадалтай тарашанай бүлэдэ түрөөн байна. 1914 онһоо 1919 он хүртэр Идлинск эхин хургуулида хураад, 1919 онһоо 1927 он хүртэр эсэгынгээ ажахыда худалмарилоо.

1927 ондо Улан Армиин зэргэдэ абтажа, 1930 онхуртар бурят-монголой морито армид хураалсан байна.

1930 ондо Улан Армиингаа сугласе дүүргэд, Улан-Удэ, Сталинск тарашаа Лураска фермада бурханаа сөө. Энэ хургуулаа 1932 ондо дүүргэд, ВКП(б)-ийн худалмаришад комиссдо, зэргэ-заалдаа мүнөө хүртэр худалмарилооер.

Нүхэр Степанов болбол гүрэнэй акулгүйе хамаагаага—тон харкусалгатай постодо долоон жэлэй торшо соо худалмарижэ зуураа, Ленин-Сталин партиин хөрөгтэ, коммунизмын хөрөгтэ преданна байһанаа харуулаа. Тэрэ хадаа арадай хороо дайсады, троцкистско-бухаринск бузар муухай предательнууд дигерсантууды гахайраггүйгээр булг сохилгодо дүлгэ энтузиасттайгаар худалмарилоо байна.

ЕВ. УЛАНСКИЙ.

АЛЕКСАНДР МАТВЕЕВИЧ
КАДЖЕВ

Арадай үзэн хууль, бодото большевик, нүхэр Александр Матвеевич Каджев болбол ВМАССР-ий Прокуратурын коллективэй хамтын суглаагаар, Улан-Удын Городской Советдэй депутатуудта кандидатдаар дэжүүлэгдэн байна.

Александр Матвеевич болбол 1900 ондо, Вологодско областин, Вытегра городто, худалмаришад бүлэдэ түрөөн байна. 1917 он хүртэр эхин хургуулида бурласаба. Тэрэнэй хууль, улан замай транспортода 1918 он хүртэр матросоор худалмарижэ байтараа, Худалмаришад-Тарашанай Улан Армиин зэргэдэ абтажа, тэндэ 1923 он хүртэр алба хээ. 1923 онһоо 1929 он хүртэр Худалмаришад-Тарашанай милициин управлендэ, участково инспекторээр худалмарилоо. 1929 онһоо 1931 он хүртэр Лодейнополскын окружной суда судбнэ исполни-телеор. Улаань, ВКП(б)-ийн районно контрольно-комиссиин членээр ба Вытегорскын районной Худалмаришад-Тарашанай Инспекцидэ

харюусалгатай худалмаришадта 1935 он болтор абанан байна.

Вологодско областин, Шольско райондо прокуророор худалмарижэ байтарань, ВКП(б)-ийн ЦК ба ССР-ий прокуратура болбол 1939 оной февраль наада, нүх. Каджес Бурят-Монгол Республикн прокуратурада худалмаришад эльгээбэ Мүнөө нүх. Александр Матвеевич болбол республикн прокуророй старша помощник — Угловно - Судбнэ таһагай начальнигаар худалмарилоо.

Нүх. Каджев болбол 1928 онһоо ВКП(б)-ийн член, мүнөө ВМАССР-ий прокуратурын дэргэдэ парторганизациин секретариар худалмарилоо ба бусад обшественнэ худалмаришадта активнаар хабалалсадаг байна. Александр Матвеевич Каджев хадаа хуягташдаг найдабаринэ хүсэд дүүргэжэ шадажа, эхэ ороной эрхим хууль мүн.

Цыбенков.

АРАДАЙ УНАГ БАСАГАН

Манай республикн столица—Улан-Удэ городой центрдэ, гүрэнэй Бурят-Монгол баньһан байһан суудал үгээр яларан байдаг. Эндэ, советскэ суглаһанар тон олоосоо худалмарилоо. Тэднэй дунда нүхэр Агриппина Алексеевна Ильина худалмарилоо. Нүхэр Ильина болбол хуягтэ суглаһан советскэ басагадай түлөөлөгшэ мүн. Мүнөө, 22 наһатай. Тэрэнэй биографинь тон тогтохон.

Агриппина Алексеевна хадаа Новосибирск областдо, дунда шадалтай тарашанай бүлэдэ түрөөн байна. Улан-Удэ городто сүлөөлөгшэ хууль, Заульска 7-жэлэй хургуулине дүүргэжэ гарһан байгаа.

Тингээд, гүрэнэй Бурят-Монгол баньһан управлендэ, хурагша-контрольнигээр худалмарилоо. Нүхэр Ильина худалмарилоо ба банкиско сэлжэ операнинууды түгээр шуудалхын түлөө сугаршагүйгээр хураалсан дээрлэе, эндох худалмаришадтэй дунда хүндэтгэдэг ба авторитеттэй болоһон байна.

Нүхэр Ильина болбол, өөрнөг ажал-абуулы, тухайн худалмаришад хураалдаг бон харин, общественнэ худалмаришадта тон активнаар хандаа МОНК-ой эхин орган ээһинэ хүтэлбэрлэнэ. Гэсөөдэ Финансова сепидэ худалмарилоо Эдэ худалмаришадта жэшэ байнаар абуулдаг.

Агриппина Алексеевнагай шабаринь улам дээрлэнэ. Хууль, контрольниг инспекторой нодо дэжүүлэгдэн байна. Банкн управлениин коллектив хад арадай унаг басаган в Агриппина Алексеевна Ильин Улан-Удын городской Советдэй депутатуудта кандидатдаар дэжүүлэе. Нүхэр Ильина болбол Г советдэ хуяга хуягуулин М округто баллотировалагдахань.

№ 37 округой хуягташда Агриппина Алексеевна Ильинагай түлөө голосууд үнэ Сталинск блогой шэнэ на танууды хангалсахань.

Ц. ЗАВОДСКОЙ

Агитационно-массова худалмаришад хулаар ябана

Хори. Чесаньн сомондо, нутаг-гууд хахн Советуудай хунагалдэ бээдхэлэй худалмаришад хулаар ябана байна. Жэшээлхэдэ, тус сомондой «Улаан Тарашан» колхоздо, хунагалтанууд тухаа агитацион оройдо 12 занат болоһон ба тэрэндэ 290 хунагалтад хандаһан байна.

Тэршэлэн, сомондой центр дээрхэ, Кагановичын нэрэмжэтэ

колхоз дээрэ 35 занат боло хамта 647 хунагалтад хандаһаа Энэ колхозск зарим гурта фермнууд дэжүүлгэн хунагалда бөөдхөл абуулагданагүй. Хунагалтын бээдхэ оройдо. Т м дээрлэнэ, агитационно дээрленин дары найжаруу, шухала.

С. П.

НАЙН УБЭЛЖЭЛГЭ

Кабанскын аймагдэй, Карасковск советдэй, Ворошиловск нэгэм нүхэр Екатерина Экирило болбол аймаг дотроо түрүү фермнуудай нэгэндэ тоологдон, энэ хадаа хамта 716 малтай. Хууль, агитацион планенин аяар август наада дүүргэн км Августнаа октябрь хүртэр 1 тин шахуу тоо хулаада. Эдэ бүгдэд болбол колхозск спискын дохондой баг бешпренины эзэлнэ. Колхозск ферма эрхим колхознигуудһаа бүрдүүлэгдэнхэй.

Ген. Бажан

Убэлжэлгэ эрхимээр угтаа

Тунханай аймагдэй колхозууд болбол ВКП(б)-ийн ЦК-тэй ба ССР-ий Снаркомой нилска тогтоолы хэрэг дээрнэ бөөдүүлжэ байна. Туренск сельсоветдэй, Молодцовск нэрэмжэтэ колхоз болбол саяар наада. 3 занэ фермнууды (ОПФ, МПФ, ЦПФ) амхилдэ. Фермын эсэргэ малнууд байраар 169 прп., хонид ба ямаадаһаа—117 прп., мийд сахайһаа—100 прп. хангаданхай. Энэ жэлдэ, 15 дэрхшүүлһаа бүрдэнэ, барилгын бригада

хадаа 100 үхэрэй тулалы тивой байра, үхэрэй 2 байранууд 6 газаруудта адуу-мориной с танууды сарба. Цүмэ бүхэ дэргэдэ тулалнуудай жэшэ байн тегэһиинүүд бөөдхөл хэй. Тус цүмэда болбол мал хадаа дугаан байраар хангад, нөө колхознигуудайгаа гөрны урлэһаа байна. 16 гөрн урлагдажа табидаа.

Дылинов Д

Англие хэн захиранаб

Английн реакционерүүд бол «гитлеризмд өсөргүү тэмсэл», «демократик» түлээ тэмсэл лозунг доро хоёрдох империалистическа дайн абуулаж байна. Эдэ лозунгууд хадаг нэгдэх империалистическа дайн, англиск империалистуудай абуулахан, тэр лозунгуудтай хоёр дунал унах шэнги, адали Хөнгөшье мөдөөр, 1914-18 онуудай дайн болбол «бөххон Бельгине хамагалахын тулада», «прусска милитаризмд өсөргүү», «демократик торжествогой түлээ» абуулагдахан юм. Эдэ мэхэ тох лозунгуудай саана юун далаагдажа байханын, Версальска хүсэрхэг мир хадаг ардта харуулахан байна.

«Добродетель хадаа өөрынгөө гэр соо эхилдэг» гэжэ англиск өннхон үгэ хэлдэг. Хараад үзэе: магтагдадаг англиск «демократик» ямар байнаб? Англие ба үргэн Британска империе хэн захиранаб?

Демократи тухай англиск капиталистууд хэлэхэд, тэднэй хангагшаар, энэ магтагда буржуазна демократик дээд харууламжа бологшо, англиск парламент, түбхн түрүүн, хараада абана. Англиска парламент юн гэшэб?

Одоон парламент (общинн палата) хадаа 1935 ондо нугагдахан юм.

Парламентын партийна состав нь нмэ:

Консерваториуд 387
Национал-либералууд 35
Национал лейбористиуд 8
Зависимбэш консерваториуд 3
Лейбористиуд 154
Синклерий группын либералууд 17
Ллойд-Джоржин группын либералууд 4
Зависимбэш хүдэлмэришлэй парти 4
Зависимбэшнүүд 4
Коммунистууд 1

Түхэдэ, англиск консервативна парти болбол төрөндө нилдэг ба дахдаг «националь коалици» гэжэ нэрлэгдэдэг группировкуудай (национал-либералуудтай, национал лейбористиудтай, зависимбэш консерваториудтай) хамта, парламент дахилхын олонхын (гүрбанай хоёр хубиана дөшөөн) болоно. Ударидах консервативна парти ба одоон Англин ударидах загваруудай шарав тодор харуулахан, «Парламентын консервативна членүүд» гэжэ, Симон Дэвисин хонирхолтой книга Англида хаяхан гарга. Англиск аристократи ба англиск буржуазин өөр-явзын дүтээлсэргэ ба холбоодогмэ заахан, Маркс ба Энгельсын зүб байханын энэ книга үшөө дахин баталан харуулаа. Англиск аристократи хадаа гансал Дээд палатэ—лордуудай палатэ хүсэл дүүргэд гэжэ ханажа болохгүй. Общинн палатада парламентын 615 членүүдэй 236-нь дорюунд. Тэдэвэрй составын нмэ: пэрнүүд—1, парн угалхид—18, пэрнүүдэй бага хубүүд—13, пэрнүүдэй хураахынууд—25, дутын түрэлхид—24, бусад түрэлхид—12, томо помещикууд—66, баронетууд—24, дорюунд—54.

Англиска капиталистууд болбол Дээд палатын—лордуудай палатын урда, парламентын—общинн палатын бүрин хүсэтэй байханын тамдлагдах дурдаг. Үнгөрөн зуун жэлэй тэн багта, Энгельс болбол лордуудай засаган Додоо палатада лэ бөөлүүлдэг гэжэ заахан байна: «Аристократи болбол өөрынгөө туйлай эхэ газарээмдлгээр, мөрхөдөө өөрынгөө баялгаар хүсэтэй, энэ хүсөө бусад бүх үггүй баяшуулаа хубаалдана; лордуудай засаган, Дээд палатада бөш, харин общинн палатада бөөлүүлдэг». (Маркс ба Энгельс, том 11, хуудан 372).

Гүүлэй жэлүүдтэ финансова ба промышленна олигархын дээд захан аристократ тэмсэ улам гүрй ойролсожо байна гэжэ гэдэгдэхэ хэрэгтэй. 1931 ондо консервативна правительствоар коммунистууд, 90 шэнэ пэрнүүдэй 30-нйин коммунистуудай директориуд байна, гэхын хамта, эдэ 60 директориуд болбол элдэ империерно обществонүүдтэ 420 директориудуудын эзлэнэ. Эдэ шэнэ пэрнүүдэй дүрбөнэй нэгэ субинь—15 хүн—англиска табан томо банкнуудай директориуд.

Парламентын 415 консервативна членүүдэй 181-нйин—элдэ коммунистуудай директориуд, гэдэ эдөөр хадаа 775 директориудуудын эзлэнэ. Парламентын элдэ консервативна членүүдэй шарайн дооро заагдахан

таблица харуулаа. (Парламентын нөөхил нэгэ член хадаа капиталистическа экономикын элдэ албаринуудтэ хэзэн директорска туурипуудын эзлэнэ гэжэ хараа-а абха хэрэгтэй).

Парламентын консервативна членүүдэй дунда байгаа компанийн директориуд:

Халбари:	Парламентын членүүдэй	Директориудын хэсэгтэ
Банкнүүд, инвестиционн обществонүүд	43	60
Страховой общ ствонүүд	43	49
Түмэр зам, авто, судохоство	27	50
Харгы зам ба каналууд	5	10
Телеграф ба радио	1	15
Буудал, нүүрхэн машинанууд	59	109
Элдэ хоолой промышленность	26	44
Текстильн ба саарһанай промышленность	53	94
Отельнүүд, худаадаан, хэлбэл, кинэ, театр	33	57
Электричество, газ, уһан	17	57
Алтанай промышленность, рунинүүд	25	42
Нефтянй компанууд	7	9
Каучук гаргадаг компанууд	3	15
Хүдэлхэгүи зөөринн ба барилгач компанууд	24	71
Элдэ палоринууд	21	23

Томо банкнууд, помещикууд ба капиталистууд—эгээл эдөөр хадаа общинн палатада англиска ариде «түлээтэнэ». Парламентын консервативна членүүдэй дунда мийл таби пахуун, тодирхойлол, парламентын бүх консервативна членүүдэй 1/8 хадаа буржуазна интеллигенциин дээд талада—адвокадууд, журналистууд, врачүүд, дээд чиновнигууд г.м. хабаадана.

Ленин хадаа империализм тухай өөрынгөө хүдэлмэри соо, Финансова олигархийн монополия господство тухайда бөххон булзг томо банкнуудын Англин экономикодо ба политикодо господстволог тухайда заахан байна. Гүүлэй үелд, англиска «табан томо» банкнуудай господствон үшөө бүри шангадаа. Табан томо банкнууд (Мидлэндбэнк, Барклейс, Ллойдбэнк, Нейшнэл провинциал ба Вестминстерский) болбол Англин финансова эзлэнэ болоно. Эндэ хаяхан Лондондо гарган. «Лондонск банкнууд» гэжэ книга соо, лордуудай палата ба банкоска учреждениүүдэй холбоо тухай хонирхолтой мэдөөнүүд харуулаа. Банкнуудтай, страховый обществонүүдтай барисаагүй байхан нэгтшэ наа лордын нэрэ олохын бөрхө байна. Жэсээлхэд, Марксизм Биллдон. Тэрэ—Вестминстерск банкын ба гурбан страховый обществын директор. Граф Сельбери—Ллойдбанкын, Урда-африканска банкын ба хоёр страховый обществонүүдэй директор. Граф Кромвель—Нейшнэл провинциал банкын ба нэгэ страховый обществын директор. Барон Кенлиф—Готен ба Кенлиф банкерска обществын ба Лондонск страховый обществын директор. Барон Уорднингтон—Ллойдбанкын ба нэгэ страховый обществын директор. Энэ списогтэ үшөө саашал Ургэлжлүүлжэ болохо байгаа.

Банкнууд ба акционернэ обществонүүдэн правительствон аппараттай нягта барисаатай. «Лондонск банкнууд» гэжэ книга соо, Вестминстерск банкын правительствон холбоонүүдэй таблица харуулагдаа. Банкын директор Бакетт. Тэрэний эвөө—министр Антони Иленей намаган. Нүүн директорын Малькольм Хогг. Тэрэний эвэ—министр лорд Стенли. Гурбадахи директорнэ лорд Кавендиш, Тэрэний хураахай инконт Крэнборн—министрне оролгошо, тэрэний эвэ герцог Дэвонширский—министрне оролгошо. Долоон директориуд лондондуудай басган хамагатайнууд. Индин урын хоёр вице-корольнууд энэ банка хүдэлмэриинэ. Лорд Ренсман болбол министрскэ тухаал эзлэггүй сэгтаа энэ банка алба хэдэг.

Англиска министрүүд болбол правительствон тухаалда эхилхидэ банкнууднаа, трестүүднэ ба синдикалууднаа өржэ орогдог ба энэ тухаалнаа гарахада, тэндэ дахин бусадга байна. Англиска правительствон толгой Чемберлен—Бирмингемын хүндэ промышленностин түлээлгшэ. Урдын премьер Болдуин—«Болдуин лимитэд» гэжэ томо промышленнэ фирмн түлээлгшэ. Бүх дэлхэдэ тарахан предпринимүүдтэ ба банкнуудтэ эхэ акционерүүдтэ ба директорскэ туурипуудын эзлэдэг министрүүд, лордуудай палатын членүүд ба парламентын депутатуудай нэрүүд хэдэн арбаад байха. Лор-

дин зэргэ абхадхэ нэрэ нэгдэдэг англиска заншил болбол Англие захирадаг бүлэгүүдтэ тооо хэлэжэн арбаадар хизаарлана гэжэн фактисе дадаладаг байна. Үнэхөөрөөл, финансова олигархийн диктатура гөөшэ!

Парламентын консервативна членүүд лэ хадаа томо банкнууд ба акционернэ обществонүүдтэ түлээлгшэд юм гэжэ ойлгожо болохгүй. Буржуазна партинуудай бүх депутатүүд хадаа трестүүдтэ, банкнуудтэ ба бусад монополистическа капиталай организацинуудтай баһал нягта холбоотой байна. Либералууд—лордуудай палатын членүүд ба либералууд—парламентын членүүд, өөһадыгөө консервативна ахыүүнрөө багал илгээтэй. Жэсээлхэд, парламентын член либерал Эванс хадаа никель, шулуу нүүрхэнэй уласкоорондын обществын директор. Либерал Ротшильд—Палестинскэ электрическэ корпорацийн директор. Либерал Сиклер—Шотландска страховый обществын штабнаа гадур директор. Либерал Оуэн—Англо-Венецуэлскэ нефтянй обществын, Тринидадскэ нефтянй обществын ба бусад хэдэн нефтянй компануудай директор.

Англи болбол барска столхоо элдэ үлгээрөө, хүдэлмэришэн ангинн верхушкые бугарган намайхуурудаг классическа орон, энэ хадаа хүдэлмэришэн аристократин анхан түрүүн байгуулагдахан орон мүн. Маркс, Энгельс, Ленин ба Сталин хадаа энэ хүдэлмэришэн аристократие байгуулагдаг механикые харуулахан: хэдэн зуугаад миллион колониялна богонлуудые эксплуатациялаа абтадаг туйлай эхэ нэмэлтэ олзоно, англиска буржуани болбол хүдэлмэришэн ангинн верхушкада элдэг үлдэг байна. Жэсээлхэд, предпринимүүдэй лидерүүд болбол дворянска өрнүүдые ба үзэмжэ эрхэбажа, англиска аристократида өйрлөн дүтээлэнэ. Тэднэй олонхын финансова капиталай диктатурын сэхэ хабаадагшад боложо, финансова олигархитай тон нягта холбоотой байна.

Англида хүдэлмэришэн ангинн верхушкые «буржуаин болгогш» тухайда Маркс ба Энгельсий хэлэниин харуулаха зуураа, Ленин бөшөө: «Эндэ шалтаганууд ба хойшололонуудын эли заадаа. Шалтагануудын: 1) Энэ орондоо оуку даххын эксплуатация; 2) оукудэхэйн рынок дээрэ тэрэний монополия байдаг; 3) тэрэний колониялна монополия. Хойшолонуудын: 1) англиска пролетариатай заримые буржуаин болгогш; 2) тэднэй варимануудын буржуазид бөөс худалдангу, али үншые хадаа тэрэвэр үлдэгдэдэг хүнүүдтэ хүтэлбэрилдэхэ болоно». (Ленин, том XIX, хуудан 158).

Англиска лейбористиудай лидерүүд болбол Чемберленей правительствене бүрин дэмжэнэ. Тэднэр хадаа хүдэлмэришэн ангине мүн хоёрдох империалистическа дайнда хаяа, өөрынгөө империалистическа буржуазин таларуу ороо. Тэрэвэрээ, англиска оппортунистуын оуку бузар булайе үшөө дахин харуулаа.

Англиска буржуаин хадаа дэхэйн бумбурсагэй дүрбөнэй нэгэ хубине найрага бажуугаа: Англиян 46 миллион хүндоо англиска колониянуудай 470 миллион хүвчон хүртэнэ: «Англиска капиталистическа правительство хадаа дэлхэй дээрэ тон аннекционистско правительство мүн,—тус правительство хадаа Англиска империин составта эхэ олон тоото арадүүдые хүсөөрөө баржа байна: Индия (300 миллион), Ирланди ба бусадые, Туркскэ Мессопотами, Африкадахи немецкэ колонииуд г.м.» (Ленин, том XX, хуудан 326).

Өөрынгөө гадаада политическэ пропагандаа, энэ правительство болбол гуманность ба демократигаар наадахые хүсэдэг. «Мүнөө Англияда гуманность болбол, Францидахи сүлөөлэ адали, политикор наймаа хэгшэдтэ экспортно тусуу болонго»—гэжэ, үшөө дала таран жэлэй саад тэе Маркска хэлэһэн эдэ үгэнүүд болбол мүнөө хоёрдох империалистическа дайнда англиска империалистуудай мэхэлгэ ба ашмэнь гайхамшагаар характеризовалана.

Мих. Осипов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ:
Улан-Удын Горсоветей депутатуудтэ кандидат нүх. С. Г. Спектор—160 округноо. (Пестеревэй фото).

Республика дотор

Шэнэ барилганууд

Хри. Удын сомоной, Сталиной нэрэмжэтэ колхоз хадаа 1940 оной торшо соо, шэнэ клуб, ясли, радиоузел ба бусад барилгануудые барихаар хараалба.

Колхознигуудай байха 50 шэнэ гөрнүүдые барилгада тусгаар бригада эмхидхэгдэд, мүнөө хүдэлмэрэ эхилэ.

Гадна, эрхэ жэлдэ бүх колхознигуудай гарнуудтэ радио табигдах юм.

1747000 түхэригэй туһаламжа

Манай республика доторхи олонхуудтэй 877 эхэнүүд болбол 1939 оной январин 1-нээ октябрийн 1 болтор, 1 миллион 747 мянган түхэриг мүнгэн туһаламжые гүрншөө абоб.

Гүүлэй үелд, гансахан октябрь нара соо, 73 эхэнүүд 146 мянган түхэриг мүнгэ алахан байна. Заграйн аймагай, Старобрянскын сомоной колхознича хүхэр Лукерья Прокопьевна Бурлакова хадаа 12 хубиудтэй байна. Тэрэ хадаа 5 мянган түхэриг мүнгэ гүрншөө абха байна.

Баргажанай аймагай, Горичинска сельсоветей Исток селогий, хүхэр Агафья Алексеевна Иванова гөшө 11 хубиудтэй, мүн лэ 5 мянган түхэриг мүнгэ абха байна.

ОЛЗОНЬ З ДАХИН УРГАБА
Хорин аймагай, Удын сомоной, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой олзо 1937 онойхилоо гурба дахин ургаба. Хөрбөө, 1937 ондо мүнгэн дохонд 80700 түхэриг байгаа наа, мүнөө 1939 оной дүүрэдүй байхада, 230 мянган түхэриг болоо. Энэ жэлдэ гансахан хонхойн нооно худалдаганаа 83 мянга 800 түхэриг олоо.

УСАДЬБА ШАДАРАЙ ГАЗАР ХЭМЖЭЛГЭ ДҮҮРӨӨ

Кабанскын аймагта, колхознигууд ба колхозуудай член бөшө нүүрнуудай усадьба шадарай газар хэмжэлгэ саг соогоо дүүрөө.

825,84 гектар газарые колхознигууд ба колхозой член бөшө нүүрнуудай усадьба шадарай газар боогон таһалагдажа үгтөө. Гадна, үлэһэн 427,42 гектарань колхозуудтэ үгтбөө.

Усадьба шадарай газар хэмжэлгэ болбол хүдөөжахины артелиин сталинска уставай ба «Колхозуудай обществонэе газарые үриллэнэ хамагалаха хэмжээнүүд тухай», ВЭП(б)-эйн ЦН-гэй ба СССР-эй Совнаркомой 1939 оной майн 27-ной тогтоолой үлдэһэ хуури дээрэ үнгэрэгдөө.

Г. Ваванов.

САНИТАРНО — ЭМНЭЛГЭН СТАНЦИНУУДАЙ СЕЛЬНУУДЫЕ ВРГЭДХЭЛГЭ

БМАСР-эй Совнарком болбол 1939 оной IV квартал соо Улан-Удэ городто, санитарно-эмнэлгын областной станци, Хорида (район хоорондын), Баятын ба Кабанскын аймагуудта районно санитарно-эмнэлгын станцинуудые эмхидхэхые Б. М. Республикын Наркомздрава дурдхаба.

Тиггэд, 1940 оной январин 1-хүртэр, дээрэ дурасгадһан станцинуудые специализируудаар — хангахые РСФСР-эй Наркомздравые гуйба.

БААТАРШАЛГА

Бурят-Монголой столица — Улан-Удэ городой, Советскэ улицад, арбан жэлэй арбадугаар нургуули байдаг.

Энэ нургуулида, эжн абадаа эрхэ тангил ханагдаха, хэдэн зуун хубүүд басагад нургадана. Эднэртэ заадаг эрдэмтэд—багшнар, өөһадыгөө үдэр бүрин хүдэлмэриин үндэр шанартай боогхын тулада, олон-явзын опыт, метод хэрэглэн худалмэрилжэ байна.

Гэхэтэй хамта, хорин жэлэй стажтай болбошье, хубидаа олоон нэрэмжэлнэ—тоб гэжэаа тоогүй, тоо бололгоор нөбөрхөн, аяг зангай муухайе арга метод болгож, класс соогоо ороходоо хараал шэрээл табидаг, тигмэ нэгэ багшые, та бүгдэйн хонорто тавилсуулахые хүсэб.

Алдар нэрэнь — Александр Константинович Разумов.

Табадахи жэлэй табан класс дааж абаад, гурба нарын торшо соо гутан дүрбэн процент арай гэжэ ажжаба.

Эднэ шэнээн «амжалтис» хайхан гээд хангаа хаб? Бааха нургахын орондо, заадаг шарүүн үгээр заахан заадаг, «үе чынн соогоо үзэг номло бурахагүй, үхэһэн хүнүүд гөшөтэй!» гэжэ хараан хашхараан байхадань, үхигүүд нүрлэжэ, үүдэ сонхоор үүлдэжэ гарахан, тарахан ушарнууд, тоолон хэлэхэ болооһаа, тоншье гансахан бөшө юм.

Багша хүн аад яабата, багшуул хүүхэдые хаража, дэмь юмэ хөнөлтэ гэжэ директорейнээ хэлэхэднэ, «тигмэ бандит шабинартай, тэсэхэ нэгшье аргамгүй!»—гээд, ууртай улаан шарайгаар урдаһаан харюусан байба ха.

Ай, зайлуул гэхээр юм. Иимэ хүнэй эжэлэнь, советскэ багшанаарай дунда сохом олдохогүй. Городой гэгээрэлэй таһагхайда хадаа тус нургуулидаа «тон хоно» байдаг тула, багш Разумовай «баатаршалгынь» хонирхоогүй нугаа ха.

Шаганагша.

НУРАГШАДЦЫ БИЙРЫЕ БАЙЖАРУУЛХА

Хорин аймагай, Хэжэнгын сомоной, «Ленинэй зам» колхозноо 4-5 хубиуд Хорин дунда нургуулида нурдаг. Колхозойн правлени болбол эдэ үхигүүдтэ хамтын байра түхөөрөжэ үзэһэн нэрэтэй болбошье, тэрэ байрань хүйтэн, печка ба сонхонуудань ремонтлогдоогүй.

Мүн, тэндэ культурно-санитарнэ хүдэлмэри муу ойна. Энэ байрань олоон, эрхээн хүнүүдэ, эмнүүлэгшэдэй хондог газар болшоон байна.

Колхозой түрүүлэгшэ хүхэр Шагдарон гэгшэ энээн туһаа ханада табинагүй.

С. Д.

НУРАГШАД-ЗНАЧИСТНУУД ОЛОШОРОНО

Хори. Хорин дунда нургуулиин нургагдай ба пионернуудтэ дунда обрнн-массова хүдэлмэри үргөөр дэлгэрүүлэгдэ. Классуудаарань олоонно кружокүүд эмхидхэгдэһэн байна. Тус нургуулиин 428 нургад «ГО»-ий значкой норма үзэс. Баһа, ИХО-гой значогто норма үзэлгын кружок эмхидхэгдэд, хүдэлмэрилжэ байна.

Гаяхан, тус нургуулиин дэргэдхи осавиахимай организацнар, нургагшарай-пионернуудтэ военнизираванно албага үнгэргэгдэ. Энэ нургуулиинхид хадаа болхоо байгаа, аймагай центрлэх химическэ соревнованида энергичнээр бөлөхдөжэ байна.

Самбуев.

КОЛХОСЭДСХИ, СОСАВИАХИМАЙ ОРГАНИЗАЦИ

Хори. Удын сомоной, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой дэргэдхи осавиахимай организацнэ хадаа урдаһа амьршье хүдэлмэри абуулдгүй байгаа.

Осавиахимай эхин организацнэ түрүүлэгшэдэ вүх. Нямбу Аппеевай нургадалаһаа холдо, хүдэлмэринь эли байжаранай байна.

Мүнөө, тус организацн болбол «боронно-массова хүдэлмэриин абуулаар аймак соогоо түрүү нүүри эзлэнэ. ИХО-г-ий ба худаланай кружокүүд байгуулагдажа, нурасалаа 5 хондог лор 1-2 удаа, планай ёһоор абуулаа. Ноябрьн 15-най занатидэ 17 хүн

суглараа, кружогые хүтэлбэрилгэшэ нүх. Б.Д. Дашнев болбол химическэ довтолго тухай хөөрлөө хэсэ.

Улаан Армидэ младша командир ябаһан, мүнөө колхозой түрүүлэгшын «олгогто вүх. Даша-Дыдог Самбаев болбол буудалдай кружогые хүтэ берилнэ.

Осавиахимай хүдэлмэриин байвар тайха хэрэгтэнь энэ колхозой партийна организацн эдээр туһалдаг байна.

Зүгээр, осавиахимай аймагай оргазет болбол нурасалай материалуудаар тон дутамаг хангаана.

О. Цыиков.

Соревнованиин аша

Хорин аймак соохи томоууд колхозуудай нэгэн—Молотовай нэрэмжэтэ колхоз (Додо-Худан) болбол мал үсхөөрлгын планые үлүүлэн дүүрбэ. Малажал дээрээ эрхим колхознигуудые табинан ба малшадай дунда соревнованиин үргэн далаасатайгаар дэлгэрүүлэн дээрнөө, эдэ амжалтануудые туйлаа.

Хоншон Дашадоржи Номшиев

ЭМХИТЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

Намар-үбэлэй хүдэлмэриинүүдтэ—үрнэ хаалга ба себэрлэгэ, хүдөөжахины машина ба зыбсүүдтэ ремонтлогдо, олзо хубаар, поле дээрэ шөбхэ адхага, малнуудые эрхимээр харуулахаа—зүбөөр эхилдүүлэн абуулга хадаа колхозно 11-дхи хаварта эрхимээр бөлөххэдгэ, малнуудай үбэлжэлые жэсөөтэ байнаар үнгэрэгдэдэ шидэхын удашаартай.

Тигмэдэ, Зэдн аймагай, Дарсэтайн сомоной, «Социализм» колхоз (түрүүлэгшэнь нүх. Ж. Дансоров) болбол эдэ хүдэлмэриинүүдтэ выставкэд эрхимээр бөлөххэдгын лозунг доро, эмхитэйгээр ба саг соонь абуулаха байна. Мүнөө, тус колхоз хадаа малнуудаа дулаан ба һааруул байраар хүсэд хангаа. Өбөрлэ томо малнуудай 8 байранууд, 6 телатник, 3 конюшни, 12 объект овчарник, 7 ягвятик, 3 изолятор ба малай түрлгын 3 байранууд баригданай. Гадна, 75 пугууд

запас эрэтэйгээр, 21 бороной, 3 септанууд ремонтлогдожо, тархалда бэлэн болтогдоо. Энэвдэ, построено ба вожбуууд хүрөөр биш. Колхозой кохознигууд болбол баян ургас хураахын ба тархилгэ агротехническэ богонхон болзортэ үнгэрэхын тула 923 гектар газарта намарай пар хахалаба.

18 колхознигууд тархилгын үрнэ себэрлэжэ байна.

Энэ хадаа ВЭП(б)-эйн майска пленумэй историческа тогтоолой үлдэһэ хуури дээрэ, колхозоо улам бүри бүхэжүүлхын, колхознигуудта культурна ба шанга-шадалтай болхын түлээ тэмсэжэ байхынь гөршөлнэ.

Г. Жербаев.

Харюусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ.